

Knihovna Petra Bezruče

rekonstrukce kulturní památky

Mříže na suterénních oknech a dveřích

Návrh na restaurování

MgA. Pavel Strakoš:

Bezručovo nám. 2,
746 01 Opava.
Tel./fax.: 736 472 140
e- mail: pasir@volny.cz

I. Lokalizace památky

Okres: Opava

Obec s rozšířenou působností: Opava

Obec: Opava

Místo: NKP Městský dům kultury Petra Bezruče (Obchodní a živnostenská komora; Dům osvěty Petra Bezruče), Nádražní okruh č. p. 695/27, Opava

Nemovitá kulturní památka rejstř. č. ÚSKP ČR: 14614/8-2211, Národní kulturní památka rejstř. č. ÚSKP ČR: 423

Vlastník památky: Statutární město Opava

Investor: Knihovna Petra Bezruče v Opavě p.o.

II. Údaje o památce

1 Mříže na oknech 1.pp

2 Autor projektu: zámečnické práce František Pohl a Ludwig Blucha z Opavy

3 Datování: 1908-1910

4 Rozměry:

M 1 - 4 ks 900 x 1200 mm

M 2 - 3 ks 1200 x 500 mm

M 3 - 3 ks 1500 x 500 mm

M 4 - 3 ks 1400 x 810 mm

M 5 - 1 ks 1000 x 980 mm

M 6 - 4 ks 1450 x 1470 mm

M 7 - 3 ks dveřní mříže 1x1350x420, 2x450x1280

M 8 - 4 ks 1470 x 2000 mm

M 9 - 6 ks 1470 x 2000 mm

M10 - 3 ks 1800 x 2000 mm

5 Materiál: Ocelové mříže vyrobené z plošného materiálu 20/10, 20/7, 20/5 mm. Ocelový rám je vyplněn tvary stáčenými do ornamentálních motivů. Jednotlivé segmenty jsou spojeny nýtováním.

6 Předchozí známé restaurátorské zásahy: Oprava fasád 2021 (firma Fichna -Hudeczek)

III. Popis památky

Ke stavbě nové ústřední budovy přijala komora zásadní rozhodnutí na svém plenárním zasedání z 20.12.1906. Pro vyřešení otázky stavebního místa ustanovilo zasedání ze dne 4.2.1908 zvláštní komisi, která vybrala pozemek na Nadražním okruhu, nabízený k prodeji knihtiskem Augustem Stražilou. Totéž plénum ustanovilo stavební komisi, která měla řídit další práce. V dubnu 1908 oznámila komora městské radě své rozhodnutí ke stavbě a požádala o jednorázový příspěvek, který by odpovídal předpokládaným stavebním nákladům i významu budovy pro Opavu. Projekt nové budovy měl být vybrán na základě konkurzního řízení. Bauerův návrh byl porotě sympatický pro osobité slibné řešení vestibulu a centrální haly, uspořádání úředních místností a rozvržení fasády.

V plánech byla však shledána i řada nedostatků. Architekt kritizované nedostatky odstranil a stavební komise mohla předložený projekt 21.9.1908 schválit.

Stavba započala 1.4. 1909 a podle harmonogramu byla v tomto roce i pod střechou. Na jaře pokračovaly práce uvnitř objektu. V říjnu byla stavba dokončena. 23.10-1910 následovalo slavnostní otevření za účasti mnoha zástupců centrálních a zemských úřadů.

Stavba obchodní a živnostenské komory má v Bauerově tvorbě zvláštní postavení. Stojí na rozhraní dvou uměleckých výtvarných koncepcí a je dokladem názorového předělu v jeho vývoji. V Opavě můžeme zcela názorně sledovat Bauerův odklon od wagnerovského modernismu k pozdějším tradicionalistickým koncepcím, od architektury racionalistické

k formám výrazně plastickým a dekorativním.

Autoři a firmy podílející se na výstavbě budovy:

Vedení stavby si ponechal sám Bauer, který do Opavy často zajížděl na inženýrské cesty. Stálým dozorem byli pověřeni architekti jeho ateliéru Leopold Hoheisel, Karl Ernstberger a Andreas Hofer.

Stavitelské práce provedla firma Aloise Geldnera z Opavy, betonářské práce Eduard Ast a Co., kamenické práce Al.Kubitschek a G.Binder, zámečnické práce František Pohl a Ludwig Blucha z Opavy. Ustřední topení a sanitární zařízení dodal Wilhelm Bruckner z Vídně, elektrické osvětlení instalovala opavská elektrárna, domácí telefon vídeňská Telephonfabrik A.G. Skleněnou konstrukci systému Antipluvius zhotovil Degenhard, výtah pro úřední akta ing. Freissler z Vídně.

Stavební stolařské a parketářské práce vykonala firma Albert Geldner z Bílé u Krnova, práce sklenářské Hugo Baumgartner, natěračské Adolf Barocka z Opavy, tapetářské práce zajistil opavský Josef Cibis a Fr. H. Schenzel z Vídně (svítidla v sále), Gustav Rossipaul a Jul. Wottawa z Opavy, nábytek vyrobili místní stolaři Eduard David a Hugo Schenk, Alois Hackenberg z Vrbna, H. Irmeler a I.W. Muller z Vídně. Klappholz a Cie z Bystřice a Jakob a Josef Koho z Těšína. Okenní vitráže podle Zdražilových kartónů vytvořil Richard Schlein z Hrádku v Čechách, velká vrata zhotovila firma I.W. Müller podle návrhu Gustava Gurschnera, sochy v průčelí jsou dílem Josefa Obetha, štuky vytvořil opavský Ad. Köhrer.

IV. Popis současného stavu památky s uvedením závad a příčin porušení:

celkové stručné zhodnocení stavu památky

Povrch je znečištěn prachovými nečistotami. Ocelová konstrukce je pokryta vrstvou nátěru, který se odlupuje, místně zcela. V místech spojů, ale i na plochách jsou jasně patrné korozivní depozity. Celkový stav materiálu je stabilní, koroze se v současné době jeví jako povrchová. Mříže jsou usazeny na rozpěrky.

stav hmotné podstaty

Stav mříží ve hmotě materiálu je dobrý, žádný prvek nevykazuje stopy destrukce, povrchová úprava je poplatná orientaci na fasádách vzhledem ke světovým stranám.

V. Předpokládaný výsledek zásahu včetně požadavků na prezentaci –

koncepce zásahu:

Technologie a způsob restaurování bude v maximální míře respektovat historický materiál, Hlavním cílem bude provést revitalizaci a navrátit dílu jeho estetické kvality. Restaurování bude probíhat v restaurátorské dílně po demontáži a převozu. Zrestaurované dílo bude prezentováno na svém původním místě, pro které bylo vytvořeno.

VI. Navrhovaný postup restaurátorského zásahu:

1. Dokumentace původního stavu díla na místě. Zaznamenání přesného umístění a pozice jednotlivých kusů.
2. Demontáž a odvoz do místa restaurování. Demontáž bude provedena tak, aby došlo k co nejmenšímu poškození okolní omítky. Nevhodné rozpěrky budou vyjmuty. O demontáži bude proveden zápis s přiloženou fotodokumentací.
3. Jemné mechanické a chemické odstranění staré odlupující se barevné vrstvy a hrubých korozních produktů. Prvotní čištění bude provedeno vodou, Acetonem a jemnými ocelovými kartáči.
4. Mechanické odstranění veškerých zbytků koroze nízkotlakým otryskáním neinvazivním médiem (balotina, skořápky), jež se dostane i do špatně přístupných míst a opětovné dočištění kartáči.
5. Doporučená povrchová úprava - Odmaštění acetonem a následné ošetření základním epoxidovým nátěrem (2K vysokovrstvý zinkfosfátový epoxidový základní nátěr a mezivrstva , vrchní vrstva polyuretan-akrylátová barva -(2K vysokovrstvý pololesklý alifatický polyuretan-akrylátový vrchní lak (postup dle technických listů k těmto nátěrům).
6. Odvoz mříží zpět na místo, osazení do omítky na původní místa, způsobem shodným s původním upevněním a na stejné místo, na kterém se jednotlivé kusy nacházely.
7. Průběžně bude zhotovována dokumentace probíhajících prací a vyhotovení restaurátorské zprávy.

VII. Navrhované materiály a technologie:

Odmaštění acetonem a následné ošetření základním epoxidovým nátěrem (2K vysokovrstvý zinkfosfátový epoxidový základní nátěr a mezivrstva , vrchní vrstva polyuretan-akrylátová barva -(2K vysokovrstvý pololesklý alifatický polyuretan-akrylátový vrchní lak (postup dle technických listů k těmto nátěrům)

(Aplikace všech přípravků bude probíhat dle technických listů výrobce)

Po ukončení prací bude vyhotovena závěrečná restaurátorská zpráva, která bude mít náležitosti dle ust. § 10 odst. 4 vyhlášky č. 66/1988 Sb. Ministerstva kultury České socialistické republiky, ze dne 26. 4. 1988, kterou se provádí zákon České národní rady č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči (ve dvou tištěných verzích, včetně fotografické dokumentace, grafické přílohy a přiloženého CD) a předána objednateli (tj. vyhotovení závěrečné restaurátorské zprávy, která bude předána odborné organizaci NPÚ a vlastníkově) do 60 dnů po předání samotných prací).

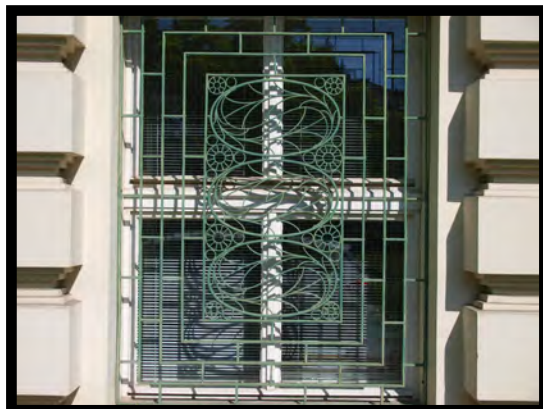
V Hradci nad Moravicí dne 30.7.2022

MgA Pavel Strakoš

Fotopříloha:

Tvary a motivy mříží na oknech a dveřích suterénu.

Ukázka povrchového narušení mříží.

